

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 45658-05-24 נ' [redacted]

1

מספר בקשה: 4

בפני כב' השופט תומר שלם

[redacted] ת"ז [redacted]

המבקש

ע"י ב"כ עו"ד יהונתן קניר

נגד

[redacted] ת"ז [redacted]

המשיבה

ע"י ב"כ איתן שלו סולקין

2

פסק-דין

3

4

מונחת לפניי בקשה שהגיש המבקש לסילוק על הסף של התביעה הרכושית שהגישה המשיבה לבית המשפט, מחמת העדר סמכות עניינית. לטענת המבקש, הסמכות העניינית לדון בענייני הרכוש של הצדדים, נתונה לבית הדין הרבני.

5

6

7

8

ביום 21.7.2024, ניתנה על ידי בית הדין הרבני החלטה ולפיה הסמכות לדון בענייני הרכוש של הצדדים נתונה לו.

9

10

11

השאלה שבמוקד ההכרעה היא – האם בנסיבות המקרה דנא, התקיים "טעם מיוחד" על פי "הלכת פלמון", המצדיק, כי בית המשפט יידרש להכריע בשאלת הסמכות, חרף החלטה מוקדמת של בית הדין הרבני?

12

13

14

15

1. הרקע להליך

16

17

1.1. הצדדים נישאו זל"ז כדמו"י ומנישואיהם נולדו להם 2 ילדים (שניהם בגירים).

18

19

1.2. ביום 22.2.2024, הגיש המבקש תביעת גירושין לבית הדין הרבני האזורי בת"א, וכרך לתביעה את ענייני הרכוש של הצדדים.

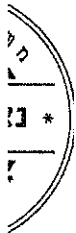
20

21

22

1.3. ביום 20.5.2024, בחלוף כשלושה חודשים, הגישה המשיבה את התביעה הרכושית לבית המשפט.

23

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב-יפו

תלה"מ 24-05-45658-45658-05-24 נ' [REDACTED]

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
- 1.4. לאחר שהמשיבה הגישה את התביעה לבית המשפט, המבקש הגיש לבית הדין הרבני "בקשה לקביעת סמכות"; המשיבה הגישה תגובה לבקשה ובה שטחה את טענותיה ונימקה מדוע לשיטתה בית הדין הרבני נעדר סמכות לדון בענייני רכושם של הצדדים.
- 1.5. ביום 21.7.2024, ניתנה על ידי בית הדין הרבני החלטה לפיה הסמכות לדון בענייני הרכוש של הצדדים נתונה לו.
- 1.6. ביום 4.8.2024, כשבועיים לאחר שניתנה החלטת בית הדין הרבני, כי לו הסמכות לדון בענייני רכוש הצדדים, הגישה המשיבה לבית המשפט "בקשה לקביעת סמכות".
- 1.7. אם כן, אין מחלוקת בין הצדדים, כי התביעה שהגישה המשיבה, מאוחרת בזמן לתביעת הגירושין הכרוכה שהגיש המבקש. המשיבה לא נתנה כל הסבר לשיהוי של כ- 3 חודשים בהגשת התביעה לבית המשפט, לאחר שהמבקש הקדים להגיש את תביעת הגירושין הכרוכה לבית הדין הרבני.
- 1.8. ביום 21.7.2024, התקיים דיון בבית הדין הרבני, ובסיומו ניתנה החלטה לפיה הסמכות העניינית לדון בענייני הרכוש של הצדדים, נתונה לבית הדין הרבני. בשל חשיבות ההחלטה להכרעה זו, היא תובא להלן בלשונה בפרק "דיון והכרעה".
2. טענות המבקש
- 2.1. ביום 28.7.2024, המבקש הגיש לבית המשפט בקשה למחיקת התביעה שהגישה המשיבה, מחמת העדר סמכות עניינית (בקשה 4).
- 2.2. לטענת המבקש הסמכות לדון בענייני הרכוש נתונה לבית הדין הרבני, וזאת על בסיס שלושה נימוקים מרכזיים השלובים זה בזה: האחד, תביעת הגירושין הכרוכה הוגשה במועד מוקדם יותר לתביעת הרכוש שהגישה המשיבה לבית המשפט. השני, בית הדין הרבני נתן החלטה, מיום 21.7.2024, לפיה הסמכות העניינית נתונה לו. השלישי, כיבוד ערכאות הדדי שנקבע בבג"ץ פלמן, מחייב את סילוק התביעה על הסף.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב-יפו

תלה"מ 45658-05-24 נ' [REDACTED]

3. טענות המשיבה

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

3.1. ביום 4.8.2024, כשבועיים לאחר שניתנה החלטת בית הדין הרבני, המשיבה הגישה לבית המשפט בקשה לקביעת סמכות (בקשה 5).

3.2. לטענת המשיבה, כריכת הרכוש לתביעת הגירושין שהגיש המבקש לבית הדין הרבני, איננה כדין ואיננה כנה, מאחר והמבקש העלים מכתב התביעה מספר פרטי רכוש משמעותיים, ובהם חנות הרשומה על שמו, ושני חשבונות בנק (אחד עסקי ואחר בשיתוף עם אחיו ואמו).

דיון והכרעה

4. לאחר שעיינתי בבקשת המבקש למחיקת על הסף, ובבקשה לקביעת סמכות שהגישה המשיבה, הגעתי למסקנה, כי דין הבקשה לסילוק על הסף – להתקבל. מסקנתי זו מבוססת על הטעמים שלהלן.

5. הלכה פסוקה היא, כי על המבקש לכרוך נושאים נלווים לתביעת גירושין, לעמוד בתנאי "המבחן המשולש" ע"א 118/80 גבעולי נ' גבעולי, פ"ד לד (4) 155: א. על תביעת הגירושין להיות כנה; ב. על הכריכה להיעשות כדין; ג. על הכריכה עצמה להיות כנה. אם כן, הנטל להוכיח את התקיימותם של מבחני הכריכה, מוטל על הטוען, כי התביעה כנה והכריכה נעשתה כדין ובכנות. [ראה עניין גבעולי לעיל; כן ראה רמ"ש (ת"א) 58775-11-17 ע.ה.מ נ' ת.ה. [פורסם בנבו] 8.2.2018.

6. בהלכת פלמן, נדונה השאלה - לאיזו ערכאה הסמכות לדון בשאלה האם התקיימו מבחני הכריכה? (בג"ץ 8497/00 פייג פלמן נ' פלמן, פ"ד נו (2) 118, 134); וכך נקבע שם: "שתי הערכאות מוסמכות להכריע בשאלת התקיימות תנאי הכריכה, שכן בכוחה של כל ערכאה להכריע בטענות המועלות כנגד סמכותה לדון בתביעה שבפניה".

7. שני תרחישים עלולים להתעורר בשל כך ששתי הערכאות מוסמכות לדון בשאלת התקיימותם של מבחני הכריכה (הלכת פלמן, שם בעמ' 134); האחד – מצב בו שאלת הסמכות טרם הוכרעה על ידי מי מבין שתי הערכאות. השני – מצב בו ערכאה אחת הקדימה את חברתה והכריעה בשאלת הסמכות. האם על הערכאה האחרת לסגת מפני אותה הכרעה, אם לאו? זו היתה השאלה שעמדה במוקד ההכרעה בפרשת פלמן, וזו גם השאלה הטעונה הכרעה במקרה דנא.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 45658-05-24 נ' [REDACTED]

8. הכלל שנקבע בהלכת פלמן הוא כדלהלן - כאשר ערכאה אחת הכריעה, כי בסמכותה לדון בענייני הרכוש של בני הזוג, הרי שככלל, על הערכאה השנייה לסרב לדון בטענות הנוגעות לסמכות, ועליה להימנע מלדון בתביעת הרכוש שהוגשה לה. טענות כנגד החלטת הערכאה הראשונה בנוגע לסמכותה, תתבררנה בדרך של ביקורת ישירה, ובמקרה דנא בדרך של ערעור לבית הדין הרבני הגדול, ולא ב"מסלול עוקף" של ההליך בבית הדין הרבני, על ידי פנייה לבית המשפט שיבחן את נכוניתה של החלטת בית הדין הרבני.

9. יחד עם זאת, לכלל זה נקבע חריג, לפיו (הלכת פלמן, עמ' 138):

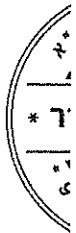
"...אין לקבוע כי בהכרח הערכאה השנייה תיסוג מפני הכרעתה של הערכאה שהקדימה להחליט בשאלת הסמכות. בשל עקרון הכיבוד ההדדי בין הערכאות אני סבורה כי רק במקרים חריגים, ובהתקיים 'טעם מיוחד' שיצדיק זאת, תחליט הערכאה השנייה בשאלת סמכותה לדון בסוגיה שנתבעה בפניה, אף שהערכאה האחרת כבר החליטה כי בסמכותה לדון באותה הסוגיה ממש". ההדגשה אינה במקור.

10. מהם אותם "מקרים חריגים" ומהו "טעם מיוחד" המצדיק, כי בית המשפט ידון בשאלת סמכותו לדון בתביעה הרכושית שהגישה המשיבה, אף שבית הדין הרבני הכריע כבר, כי בסמכותו לדון בענייני הרכוש של הצדדים?

11. בבג"ץ פלמן הובאו דוגמאות אחדות לאותו "טעם מיוחד": * מקרה שבו לא נערך כל דיון מקדים בשאלת התקיימותם של מבחני הכריכה, ואז מתעורר חשש, כי היה "מחטף סמכויות" העומד בניגוד לעקרון כיבוד ערכאות הדדי * מקרה שבו ההכרעה בשאלת הסמכות ניתנה ללא נימוקים * ההכרעה לוקה בחוסר חוקיות או פגם חמור היורד לשורש הסמכות. "רק במקרים חריגים ומצומצמים כגון אלה, מתקיים 'טעם מיוחד' המצדיק, כי הערכאה השנייה תיזקק לטענות הנוגעות לסמכותה לדון בתביעה שבפניה על אף קיומה של הכרעה סותרת בנוגע לסמכות" (בג"ץ פלמן עמ' 139).

12. יישום אמות המידה שנקבעו בהלכת פלמן במקרה דנא

12.1. על פי הלכת פלמן, הבדיקה תתבצע באופן דו-שלבי; רק אם מצאה הערכאה השנייה, ובמקרה דנא בית המשפט, כי התקיים "טעם מיוחד", הרי שאז תעבור לבדוק את שאלת סמכותו לדון בתביעה הרכושית.

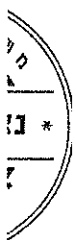

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 45658-05-24 נ' [REDACTED]

- 1 12.2. אף אם בית המשפט קבע, כי התקיים "טעם מיוחד", אין משמעות הדבר, כי בכך תמה
2 הבדיקה בשאלת הסמכות וכי הסמכות לדון בתביעה הרכושית נתונה לבית המשפט. עדיין
3 יהיה על בית המשפט לבדוק את שאלת הסמכות לגופה, ובהחלט יתכן, כי לאחר הבדיקה
4 יגיע בית המשפט למסקנה, כי הסמכות נתונה לבית הדין הרבני (ראה רמ"ש (י-ס)
5 37070-12-11 ג.ג. נ' ג.פ. (פורסם בנבו) 28.5.2012, סעי' 31 לפסה"ד).
6
- 7 12.3. תביעת הגירושין הכרוכה הוגשה לבית הדין הרבני ביום 22.2.2024; החלטת בית הדין
8 הרבני ניתנה ביום 21.7.2024, היינו – בחלוף כ- 5 חודשים. לא ניתן לומר בנסיבות אלה,
9 כי בית הדין הרבני "הזדרז" ליתן החלטה בעניין סמכותו, ועל כן אין לדבר כלל על "מחטף
10 סמכויות".
11
- 12 12.4. בעקבות התביעה הרכושית שהגישה המשיבה לבית המשפט, המבקש הגיש לבית הדין
13 הרבני "בקשה לקביעת סמכות". ברי, כי מטרתה של בקשה זו היא קבלת החלטה
14 "מוקדמת בזמן" מבית הדין הרבני, בטרם תינתן החלטה על ידי בית המשפט.
15
16 נוהג זה של הגשת בקשות ל"קביעת סמכות", אשר השתרש בפרקטיקה מאז ניתן פסק-
17 הדין בעניין פלמן, איננו רצוי, הן משום שהוא ייצר "מרוץ חדש" – "מרוץ החלטות", והן
18 משום שהוא עלול לפגום בסופו של דבר בתום-הלב של מגיש הבקשה ובכנות תביעתו לבית
19 הדין הרבני, ומבחינה זו עלולה הבקשה לקביעת סמכות להוות "חרב פיפיות".
20
- 21 12.5. יחד עם זאת, בנסיבות המקרה דנא, אינני סבור, כי הבקשה לקביעת סמכות שהגיש המבקש
22 לבית הדין הרבני, מהווה "טעם מיוחד" המצדיק, כי בית המשפט ידרש לבחון את סמכותו
23 לדון בתביעה הרכושית. כאמור לעיל, עצם הגשת הבקשה לקביעת סמכות לא הביאה את
24 בית הדין הרבני להזדרז ולהוציא תחת ידו החלטה, בלא ששמע את הצדדים ובלא שנימק
25 את החלטתו.
26
- 27 12.6. דווקא הבקשה לקביעת סמכות שהגישה המשיבה, עולה כדי חוסר תום לב, הן משום שזו
28 הוגשה לאחר שכבר ניתנה החלטת בית הדין הרבני, הן משום שלא ניתן על ידי המשיבה כל
29 הסבר לשיהוי בהגשת התביעה, והן משום הימנעותה של המשיבה מתקיפה ישירה של
30 החלטת בית הדין הרבני בערכאת הערעור (בית הדין הרבני הגדול), וניסיון פסול לפגוע
31 בעקרון כיבוד ערכאות הדדי.
32
- 33 12.7. בית הדין הרבני קיים הליך מקדים בשאלת הסמכות. במסגרת תגובה לבקשה לקביעת
34 סמכות שהגישה המשיבה לבית הדין הרבני, טענה המשיבה באריכות, כי כריכת הרכוש
35 לתביעת הגירושין, איננה כריכה כדין ועל כן היא גם איננה כנה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 24-05-45658 ו' נ [REDACTED]

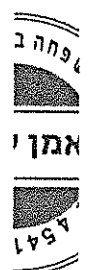
- 1
2 12.8. בתגובה הנ"ל, מובאת רשימה של ארבעה נכסים, שלטענת המשיבה, המבקש העלים
3 מתביעת הגירושין: עסק על שם המבקש בשם " [REDACTED] ", חנות הרשומה על שם המבקש, שני
4 חשבונות בנק ע"ש המבקש ואופנוע.
5
6 12.9. ביום 21.7.2024, קיים בית הדין הרבני האזורי דיון בתביעת הגירושין הכרוכה שהגיש
7 המבקש. במהלך הדיון, בית הדין הרבני שמע את טיעוני המשיבה בסוגיית העדר כנות
8 הכרוכה: וכך באו עיקרי הדברים לידי ביטוי בפרוטי הדיון (פרוטי הדיון מיום 21.7.2024
9 צורף לבקשת המבקשת למחיקה על הסף):
10

37	כ"כ האישה: אדם לא יכול לפרט בצורה כזו. האישה קבלה שלישי דירה במתנה וכתבתי בהגינות
38	שישנו נכס, ופרטתי. מצופה שיפרט.
39	בית הדין: יש דברים שאפשר לעשות בצורה יותר טובה, אך קשה להגיד שמדובר בכריכה לא כנה.
40	הבקשה כאן לא שלא נלך אחרי חוק יחסי ממון. אנו מיישמים את חוק יחסי ממון מלא-מלא. אין
41	הבדל בזה בינינו לבית משפט. אנחנו נמנה מומחה מוערך שיבחן. ומה שבר איזון ע"פ החוק ופסיקת
42	בית המשפט העליון יאוזן.

- 12
13 12.10. בתום הדיון, בית הדין הרבני נתן החלטה לפיה הסמכות העניינית לדון בענייני רכוש
14 הצדדים, נתונה לו. כך קבע בית הדין הרבני בהחלטתו:
15

ב. לאחר עיון הטענות ובטיעונים ושיקול דעת קובע בית הדין כי הסמכות העניינית בעניין
הרכוש נתונה לבית הדין הרבני האזורי בתל אביב.
נמק בקצרה. כשים לב למשבר בחיי הגישואין, אין מחלוקת כי תביעת הגירושין כנה. לא
נשמעה טענה בעניין כנות הכריכה והרצון הלגיטימי של התובע לסלק את כל המחלוקות
הכרוכות לגירושין בערכאה אחת והיא בית הדין הרבני. הנחבעת מתמקדת בטענה שהכריכה
אינה כדין נוכח הימנעותו של התובע מלפרט נכס/ נכסים אשר לטענתו אינם ברי איזון.
קשה לקבל טענה זאת. כשים לב שהתובע טען שישנם נכסים שלטענתו אינם ברי איזון
(סעיף 12 לתביעת הגירושין הכרוכה) וכשים לב שהוא מבקש ליישם את חוק יחסי ממון
ולערוך איזון של הזכויות המשותפות (סעיף 20.6 לתביעת הגירושין הכרוכה) לא ניתן
לקבוע שהכריכה נעשתה שלא כדין.
סוף דבר, הסמכות העניינית בעניין הרכוש נתונה לבית הדין הרבני האזורי בתל אביב. אין צו
להוצאות.

- 17
18 12.11. צא וראה: בית הדין הרבני קיים דיון מקדים בטענות המשיבה לעניין העדר כריכה כדין
19 וכריכה כנה; בפני בית הדין הרבני הונחה תגובה מפורטת של המשיבה ובה טיעון מפורט
20 בעניין העדר כנות הכריכה והעדר כריכה כדין.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 24-05-45658 ו' נ' [REDACTED]

- 1 12.12. בית הדין הרבני נתן החלטה, אומנם קצרה, אך נימק את החלטתו. בנוסף לכך, בית הדין
 2 הרבני הביע דעתו במהלך הדיון שהתקיים ביום 21.7.2024, כי ימונה מומחה שיבחן את
 3 כלל הנכסים והזכויות. להלן דברי בית הדין הרבני מתוך הפרוטוקול:
 4

31	בית הדין: הוגשה הכיעה כרוכה. לגבי סעיף 26 ובו כקשה להורות על איזון לזכויות. לטענתו יש
32	דברים שלא ברי איזון. נמנה מומחה שידון. זכותו לטעון, ואני לא יכול גם להכריע בזה נכון להיום.
33	דרך הפעולה היא למנות מומחה. לא רותמים עגלה לפני הסוסים. לבקשת המומחה יש גם צווי גילוי
34	מסמכים. צריך שתהיה תשתית מלאה וחזות דעת. אי אפשר להחביא היום לא בארץ ולא בחו"ל.
35	לעת גירושין כולם מנסים לטעון שיש דברים שאינם ברי איזון. אנו נמנה מומחה מטעמנו שיבחן
36	הכול. ויעשה בדיקות ובחינות של כל הנכסים וזכויות פנסיוניות ומוניטין וגדל"ן.

- 6
 7
 8 12.13. בית הדין הרבני בדק את מבחני הכריכה, והגיע למסקנה, כי תביעה הגירושין כנה, כי לא
 9 נטענה טענה בעניין כנות הכריכה, וכי הכריכה נעשתה כדן.
 10
 11 12.14. לאור נסיבות המקרה דנן, הגעתי למסקנה, כי החלטת בית הדין הרבני אינה לוקה בחוסר
 12 חוקיות או פגם חמור היורש לשורש הסמכות, ולא היתה פגיעה בכללי הצדק הטבעי, אשר
 13 מצדיקה את איזון החלטת בית הדין הרבני בדבר סמכותו. אין מדובר בקבלת החלטה ללא
 14 שהצדדים טענו את מלוא טענותיהם בפני בית הדין הרבני או שהחלטה איננה מנומקת.
 15
 16 12.15. אפילו תאמר, כי החלטת בית הדין הרבני שגויה, כך לדוגמה: אם תטען המשיבה, כי טעה
 17 בית הדין הרבני בקביעתו, לפיה המשיבה לא טענה להעדר כנות הכריכה, בעוד שלטענתה
 18 ההיפך הוא הנכון, הרי שאין בכך כדי להוות "טעם מיוחד" להיזקק בשנית לשאלת
 19 הסמכות.
 20 בית המשפט אינו מוסמך לבדוק את טיבה ואת תוכנה של החלטת בית הדין הרבני;
 21 זהו הבסיס לעקרון כיבוד ערכאות הדדי. על בית המשפט לבדוק האם בית הדין הרבני בחן
 22 את אמות המידה שנקבעו בהלכת פלמן. ככל ובית הדין הרבני שמע ובחן את טענות הצדדים
 23 בעניין מבחני הכריכה וניתנה החלטה מנומקת, הרי שלא התקיים "טעם מיוחד" ואל לו
 24 לבית המשפט לעבור לבחון מחדש את שאלת סמכותו לדון בתביעה הרכושית שהוגשה לו.
 25
 26 12.16. בית המשפט אינו יושב כערכאת ערעור על החלטות בית הדין הרבני. ודוק: המשיבה לא
 27 הגישה בקשת רשות ערעור על החלטת בית הדין הרבני לבית הדין הרבני הגדול. בעניין זה
 28 קבעה כב' השופט ד' בייניש בזו הלשון: "לפיכך אין די בכך שהערכאה השנייה סבורה כי
 29 נימוקיה של הערכאה הראשונה לעניין הסמכות אינם משכנעים על מנת שתזקק אף היא
 30 לשאלת הסמכות באותו ענין. שאם לא נאמר כן, יאבד מכוחו עקרון הכיבוד ההדדי בין
 31 הערכאות..." (עניין פלמן, שם בעמ' 139).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 45658-05-24 ו' נ' [REDACTED]

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

16
17
18

12.17. ככל והמשיבה סבורה, כי בית הדין הרבני האזורי טעה בהחלטתו, שומה היה עליה לפעול בדרך של ביקורת ישירה, בפנייה לערכאת הערעור של אותה ערכאה, היינו – בית הדין הרבני הגדול.

13. לאור כל האמור לעיל, דין הבקשה לסיילוק התביעה על הסף – להתקבל.

14. לאור התוצאה אליה הגעתי, המשיבה תישא בהוצאות המבקש בסך של 5,000 ₪.

15. המזכירות תסגור את התיק.

פסק-הדין מותר לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.

ניתן היום, ה' אלול תשפ"ד, 08 ספטמבר 2024, בהעדר הצדדים.

תומר שלם, שופט

